

SLUTTFASEN I NORGE.

"Vi har fått dem der vi vil ha dem," sa en engelsk militærkronikør for en tid siden. Rhinen er forsert av de vestallierte og russerne har nådd Östersjøen, og man kan regne med at den avgjørende offensiv ganske snart blir innledet.

"Vi har fått dem der vi vil ha dem, og det gjelder å holde dem der". Allikevel har krigshistorien sjelden vist en slik splittelse av en kjempende hær som i dag. Tyske styrker står framdeles på vestkysten av Frankrike, deler av Hitlers arméer står ennå i Östersjöländene og store styrker selv i krig og krigen i Norge kan i aller nærmeste framtid bli aktivisert er avskåret i Vest-Preussen. Atskillige divisjoner kjemper fortsatt i Italia og mindre styrker frister en tvilsom tilværelse på Balkan. Danmark er besatt, og her i Norge kan vi fortsatt glede oss over tilstedeværelsen av 12 - 15 divisjoner, mens hovedslaget mot tyskerne nærmer seg avgjørelsen.

"Glede oss over tilstedeværelsen", er kanskje et underlig uttrykk, men det er ikke så bokstavelig ment. Det er tross alt ubetinget en fordel at tyskerne framdeles er her. For det første ville de i Tyskland utgjøre en kjærkommen støtte til Himmlers sammenskrapete folkesserver, og for det annet - for oss vel det viktigste - ville de ved avreisen herfra sørge for at våre realverdier kom i samme forfatning som de i Finnmark.

Men vi kan gå ut fra at tyskerne ikke vil bli her lenger enn høyst nødvendig. Sannheten er at de blir holdt her. De mangler midler til å trekke seg tilbake til Tyskland. Danske sabotører sørger for å holde Jern-Tømmerås. Ingen må ta i mot "Fritt Land" gjennom annet enn de gamle og banenettet i en slik forfatning at det umuliggjør større trolleytransporterprøvete kanaler. Alt annet er forbundet med den største fare for mottakeren, Allierte angrep sammen med norske og danske sabotørers arbeid hindrer sjø-foruten at man risikerer å være Gestapos hjelper i forbindelsen, og her i landet retter hjemmestyrkene sine tillintetgjørende angrep mot tyskeres transportledere.

Men hvordan blir situasjonen når forbindelsen til Tyskland er fullstendig brutt, når den organiserte motstand bryter sammen i Tyskland? Da har vi fullført en av våre militære oppgaver; de tyske styrker i Norge har ikke nådd hovedfronten. Da er det enkelte regner med at tyskerne her legger ned våpnene. Man kan ganske sikkert si at en slik situasjon i betraktelig grad vil svekke den alminnelige soldats lyst til å kjempe for Tysklands framtid, men noe mere er farlig å forutsette. Det sies at den tyske ledelsen allerede har planlagt fortsatt kamp i Syd-Tyskland med Salzburg som hovedkvarter, München som gestapokvarter og Berchtesgaden som politisk høyborg, og så lenge de der nede har en radlosender til disposisjon er det sannsynlig at de vil forlange motstand og kamp fra alle tyske tropper i utlendighet. Det er ingen grunn til å undervurdere det tyske intelligensnivå i den grad at vi ikke tror de skjønner det nærmer seg slutten, men i dag er det etter deres propagandapåvirkede mening ikke slutten av en erobringsskrig de kjemper, men en kamp for Tysklands eksistens. Daglig får de forelagt seg den tyske naziledelses utlegning av de alliertes krigsmål, og man kan bare lese Aftenposten for å se hva de venter seg; kamp og selv utslettelse er bedre alternativer enn overgivelse. Det er også andre ting som holder den alminnelige wehrmachsoldat i ånde og som vi er tilbøyelige til å undervurdere, Gestapo og SS.

Gestapo har allerede gått i akte over det tyske folk og de tyske ledere, og i beskjerteligste på grunn av planene de okkuperte befolkningsledere har vist og fraast ute etter oss, de er i like stor grad som før den nazistiske politet. SS-soldaten er heller ikke ukjent etter beretninger fra frontene og andre okkuperte land.

Vi må også regne med at den tyske offiser framdeles vil være tro mot sin faneed til Hitler, for selv om der Führer er trådt litt i bakgrunnen etter hvert står han framdeles som et symbol for tyskerne, og er på papiret og i radioen den ledende. En mulighet er det dessuten, som enkelte framholder, at naziledelsen vil søke tilflukt her i landet for å fortsette kampen mot bolsjevik og plutokrater.

Krigens siste fase krever mer av det norske folk enn noen av de tidligere. Vi er ikke tilskuere til den kamp som nå føres innen Tysklands grenser; vi vil en åpen kamp som blir avgjørende for vårt folks framtidige eksistensmuligheter.

Det forlanges aktiv innstilling og aktiv innsats av hver enkelt av oss, om ikke som soldat i frontlinjen så som soldatens aktive bakgrunn.

FALSK "FRITT LAND".

Vi har fått meddelelse om at en forfalsket utgave av "Fritt Land" skal være spredd utover Oslo. Der oppfordres det til kamp mot kommunistene, men for å gjøre det hele troverdig, skrives noen rosende ord om den myrdede overlege Sæthre. - Avisen er en altfor tydelig forfalskning til et fornuftige folk vil la seg nærre, men vi vil igjen innskjerpe at vi må være på vakt mot alle former for provokasjon, falske "illegale" aviser, folk som framstiller seg som hjemmefrontsmenn, etc. Gestapo skyr intet middel, vi vinnes i kampen mot egne lands-

---

UKEOVERSIKT.

Uken er preget av fire begivenheter som innebærer at forutsetningene for den siste store to-front-offensiv mot Tyskland nå er til stede: i vest er venstre linnbredd ranset helt fra Nijmegen til Koblenz, og dertil har de allierte opprettet og konsolidert et bruhode på høyre bredd av Remagen - i øst har russerne definitivt fjernet en hver fare for tysk motoffensiv mot nordflanken idet Pommern-styrkene er satt ut av spill, og dertil har de på midtevsnittet, foran Berlin, brutt opp den viktige tyske lås foran hovedstaden, festningsboyen Klüstrin. I øst som i vest er de allierte dermed på tilstrekkelig frontbredde rykket fram til utgangsstillningene for det store dobbeltslag om Rhinen og Oder som vil avgjøre Tysklands skjebne.

Når det gjelder situasjonen i vest, har London karakterisert overgangen over Rhinen ved Remagen som en operasjon av tilfeldig karakter, en improvisasjon fordi den store Ludendorffbru ikke var sprengt i luften og de allierte dermed kunne opprette et bruhode uten at det kostet de forberedelser og de ofre som en slik operasjon i alminnelighet krever. Det betyr en ekstra fordel for de allierte og kompliserer situasjonen for tyskerne, men det er ganske klart - hva som også er sagt fra autoritativt engelsk hold - at et lykketreff som Remagen-overgangen ikke kan endre hovedtrekkene i de planer den allierte ledelse tidligere hadde lagt for slaget om Rhinen. En annen ting er det at den situasjon som her er oppstått på mange måter kan lette gjennomføringen av planene fordi den betyr et uberegnelig usikkerhetsmoment for tyskerne og tvinger dem til diversjoner, og det har de med sine knapt tilnærte styrker i vest ikke råd til. Det kan derfor også hende at de allierte til en viss grad kan nåkvinde sine operasjoner ved Rhinen.

medre løp, mellom Köln og den hollandske grense, hvor de store overganger tyensynlig er forberedt.

Det meldes om en vellykket oppløsning i dette område i form av både tropp- og materiell-konsentrasjoner, og man kan regne med at de allierte om ikke meget lange kommer til å gå over Rhinen på bred front både nord og sør for Ruhr. Noe frontalangrep mot industriområdet vil neppe komme på tale, for erfaringen viser at alle større byer (og ikke minst industribebyggelse) er meget kostbare å erobre, fordi så å si hvert hus kan gjøres til en festning. Derimot ligger betingelsene til rette for en omfattning av Ruhr både fra nord og sør, og det sannsynlige er vel at de største bevegelige operasjoner vil bli gjennomført på nordfløyen, hvor den vestfalske slette gir størst bevegelsesfrihet.

I øst skulle betingelsene for den avgjørende gjennombrytning av Oden-linjen ligge vel til rette. Ved erobringen av Pommern og isolering av de mindre tyske forband i Danzig-Gdynia-området er flankesikringen i nord gjennomført, idet Sjukov kan støtte seg på sjøen, og noen fare for flankestøt i sør, fra Sudeter-området, foreligger neppe. Hva russernes planer er, vet naturligvis ingen utenforstående, men det er neppe mer sannsynlig at de vil rette et frontalangrep mot Berlin enn at de allierte vil støte rett inn i Ruhr. Både i øst og vest er det rimeligst å vente dobbelte omfattningsoperasjoner mot de to viktigste strategiske mål, Ruhr og Berlin. Det er imidlertid i øst også andre muligheter som kan tenkes, f.eks. et dypt støt i nord med retning Lübeck-Hamburg-området og Elben-munningen med sikte på en lignende avskjæring av Mecklenburg som for Pommern, og (eller) en offensiv dypt inn i Sachsen-Thüringen over Dresden-Leipzig, med sikte på å avskjære forbindelsen mellom Sør-Tyskland, Østerrike og Tsjekkoslovakia og den øvrige del av riket, eventuelt kombinert med et vostalliert støt fra Koblenz-området inn i Hessen og gjennom Main-dalen. Men enten hovedvekten blir lagt på omfattningen av Berlin på sentralavsnittet eller på flankeloperasjonene, vil sikkert hele østfronten på ny bli aktivert for mest mulig å spre og binde størst mulige tyske styrker.

Bakgrunnen for de forestående operasjoner er en voldsomt intensifisert luftkrig mot Tyskland fra vest, sør og øst, med stadig nye rekordlaster, særlig mot jernbanemål, i siste uke f.eks. 4 og 5.000 tonn mot en enkelt by som Essen eller Dortmund. Disse angrep må tilslutt virke lamrende på den tyske hærs bevegelighet, og det nettopp i en situasjon da to-front-krigen er i ferd med å flamme opp langs mange hundre km lange frontlinjer og det vil være av avgjørende betydning for tyskerne å kunne kaste sine reserver inn på de truede punkter i løpet av dager og timer.

NORGES NYTT.

Natt til torsdag ble det foretatt en stort anlagt sabotasjeaksjon mot jernbanenettet i det sørlige Norge. Bruer, tunneler og ledningsmaster er blitt sprengt, og det nevnes i alt 56 brudd på jernbanenettet. Østfoldbanens østre og vestre linje, vestfoldbanen, sørlandsbanen og bergensbanen er ute av drift. Samtidig meldes det at flere lokomotivstaller, bl.a. i Moss, Sarpsborg, Ski og Høyen er sprengt. - Samme aften kl. 10 inntraff en voldsom eksplosjon i "Tysk-transport-kommandantur", som holder til i Statsbanenes hovedkontors bygning, og bare en murstenshaug er igjen av bygningen. Herfra ble hele tyskernes transportsystem ledet, evakuering av tropper, forflytninger etc. -

Natt til torsdag ble kartotoket til Borgervaktkontoret i Folkets Hus fjernet. -

Fra velunderrettet hold meddeles at tyskerne har til hensikt å sette hardt mot hardt ved innkallingen av kvinner til AT. De vil selv ta seg av saken, og det er meningen at kvinner skal settes til tysk arbeid. Vi minner igjen om parolen. Ingen møter til AT.

NYHETENE TORS DAG.

Churchill talte i går som formann for det konservative parti på partiets årsmøte i London og sa bl.a.: Vår stadige og hurtige framgang i krigen mot nazistenes tyranni gir oss grunn til å håpe at vår mektige fiende som vi i henhold et år sto alene mot, vil bli tvunget til betingelsesløs overgivelse eller slått helt og brakt i kaos og ruin. Når den nå berømte

koalitionsregjering blir oppløst, vil vi miste mange lojale medarbeidere. Hvis det blir min oppgave - hva det kanskje blir - å danne ny regjering,

vil jeg forsøke å få menn ikke bare fra det konservative parti, men også fra andre partier eller utenfor partiene, inn i regjeringen som derav vil få en nasjonal karakter. Skulle krigen i Europa opphøre før sommerens slutt eller kanskje før, som godt kan være mulig, vil vi ha nådd en stor milepæl og krigen vil ikke lenger være noen hindring for alminnelige valg. Vi kan bare komme oss igjen etter den påkjennning krigen har vært ved å bli løst fra alle de bånd og den kontroll krigen har gjort nødvendig. Kontroll for dens egen skyld er meningsløs. Kontroll under påberopelse av krigen eller dens ettervirkninger, hvis den ikke er absolutt påkrevet, er svindel, hva den enn blir kalt eller hvilke slagord som brukes. Det er ikke dermed sagt at vi kan gi avkall på den nødvendige kontroll så lenge det blir knapt med mat, og vi må ha legitimasjonspapirer så lenge vi har så mange fiendtlige fanger i landet. Når krigen er slutt, vil verden bli stillet overfor en matknapphetsperiode i flere år. Vi må ikke slippe av på den produksjon av levnetsmidler vi har innført. Etter de mange forbedringer som er gjort vil vi med fordel kunne fortsette å produsere meget selv. Churchill sluttet med å si: "Selvrenn ligger foran oss; den er sikker og kanskje nær, men årlange ødeleggelse har lagt jorden øde og for våre erfarne øyne står selvrenn mere som en forløsning enn en triumf."

Vestfronten. Styrker fra 3. amerikanske arme har åpnet et nytt angrep på Saarfronten og er gått over Moselle på to steder SV for Koblenz. Det er opprettet to betydelige bruhoder på høyre bredd. 11 små byer er erobret. Lenger S står amerikanske styrker 15 km Ø for Saarbourg. 7. arme er gått til angrep V for Saarbrücken, og har nådd elva Saar V for denne by. Styrkene møtte bare svak tysk motstand, og de tok flere småbyer. 1. arme har utvidet bruhodet Remagen og står mindre enn 1 km fra autostraden mellom Köln og Frankfurt am Main, som ligger under maskingeværild. 11 tyske fly var over bruhodet torsdag; 4 av dem ble skutt ned. Lenger N er det øket patruljevirkosighet både fra tysk og alliert side. Det er den 21. allierte armegruppe som utfører størst patruljeaktivitet. En patrulje fra 9. arme har vært over Rhinen N for Duisburg på rekognosering. Den møtte kraftig tysk motstand på østbrodden og vendte etter utført oppdrag tilbake igjen. N for Nijmegen har tyskerne sprengt flere diker for å utvide det område som er oversvømmet.

Østfronten. I Tsjekkoslovakia har Malinovskis styrker stormet Zwolen, 120 km N for Budapest, og styrkene trenger videre fram, mens tyske baktropper gjør sterk motstand. Zwolen er knutepunkt for fire jernbanelinjer og flere riksveier. På søndre fløy har tyskerne mistet 85 tanks. To tyske armeer deltar i det nytteløse motangrep ved Balatonsjøen. Britiske og amerikanske bombefly fra Italia opererer bare få km fra den russiske front. Når Balatonsjøen ble flere tyske fly skutt ned av russiske fly og fly fra Italia. I Breslau foregår harde kamper. Russerne rensar byen fra hus til hus. I Øst-Preussen trenger russerne videre fram mot Danzig og Gdynia. SV for Königsberg hadde tyskerne onsdag 4.000 drepte og 2.000 fanger. Flere byer og landsbyer ble besatt.

Flyangrep. Under allierte flyangrep mot Stiegen onsdag ble 58 tyske fly ødelagt på bakken. Britiske fly brukte onsdag for første gang 10-tonns bomber mot Tyskland. Viadukten ved Bielefeld, siste dobbelte linje fra Ruhr til det øvrige Tyskland, ble angrepet av britiske fly. Flyvefotografier viser at flere spenn i bruene er ødelagt. - 10-tonn bomben er 8 meter lang og over 1 meter i diameter. - Natt til torsdag ble Zweibrücken og Hornberg angrepet, og Berlin for 23. natt på rad. 1.250 amerikanske fly var over Tyskland torsdag eskortert av 750 jagere.

Østen. Amerikanerne har landet på Romblom og Simara i Filippinene. De kom også denne gang overraskende på japanerne. Garnisonen på Romblom ble hurtig tilintetgjort. På Mindanao har amerikanerne tatt 2 flyplasser til. Torsdag kastet amerikanerne 2.000 tonn brannbomber over Osaka. - I Burma er Mandalay nå fullstendig isolert.

Lette norske sjøstridskrefter angrep onsdag en tysk konvoj på 10 lasteskipp utenfor norskekysten. To ble skutt i brann og eksplosjonene var så voldsomme at man tror et av skipene hadde ammunisjon om bord. - Amerikanske eskorteskipp har senket en tysk undervannsbåt i Midt-Atlanteren.